

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 18/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä syyskuuta 2013 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain muuttamisesta (HE 120/2013 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Johanna Wallius, maa- ja metsätalousministeriö
- osastonjohtaja Tommi Kämpe, Elintarviketurvallisuusvirasto
- eläinlääkäri Leena Suojala, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annettua lakia siten, että lautakunta sijoitettaisiin Elintarviketurvallisuusviraston yhteyteen. Lautakunnassa käsiteltävät asiat valmisteltaisiin Elintarviketurvallisuusvirastossa, josta ne myös esiteltäisiin. Laissa säädettäisiin lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä esittelijöi-

den kelpoisuusvaatimuksista. Lisäksi lakiin tehtäisiin eräitä muita muuttuneesta lainsäädännöstä johtuvia teknisiä tarkistuksia. Esitys liittyy valtion vuoden 2014 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 2014.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan tehtävänä on antaa pyynnöstä lausuntoja siitä, onko eläinlääkärin eläimelle suorittaman toimenpiteen tai muun eläimen hoitoon liittyvän toimen yhteydessä tapahtunut hoitovirhe. Eläinlääkintävahinkoasioissa osapuolina voivat olla eläimen

omistaja, elinkeinonharjoittajat (esim. eläinlääkäri) tai työnantaja (esim. kunta) ja työntekijä (esim. kunnaneläinlääkäri). Arviolautakunta toimii tällä hetkellä maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan yhteydessä saaden siltä muun muassa tarvitsemansa tukipalvelut. Hallituksen esityksessä ehdotetaan lakia muutettavaksi si-

ten, että lautakunta sijoitettaisiin jatkossa Elin-
tarviketurvallisuusvirasto Eviran yhteyteen. La-
kiehdotuksessa esitetty muutos johtuu siitä, että
maaseutuelinkeinojen valituslautakunta on esi-
tetty lakkautettavaksi ja sen toimivaltaan kuulu-
vat asiat siirrettäviksi hallinto-oikeuksille.

Valiokunta toteaa, että esityksen tavoitteena
on turvata mahdollisuus saada eläinten hoitovir-
hetapauksissa jatkossakin puolueettoman asian-
tuntijaelimen lausunto. Valiokunta katsoo, että
eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta on tar-
peellinen toimielin sekä eläinten omistajien että
eläinlääkäreiden oikeudenmukaisen ja tasapuo-
lisen kohtelun varmistamiseksi tilanteissa, jois-
sa on tapahtunut mahdollinen hoitovirhe tai va-
hinko. Asian voi saattaa lautakunnan käsiteltä-
väksi eläinlääkintävahingon kohteeksi joutu-
neen eläimen omistaja tai haltija taikka hoitovir-
heestä epäilty eläinlääkäri tai tämän työnantaja.
Valiokunta katsoo, että arviolautakunnan avulla
voidaan ratkoa eläimiin liittyviä hoitovirheta-
pauksia suhteellisen kevyillä järjestelyillä ja
kohtuullisin kustannuksin. Toiminnan kustan-
nustehokkuuteen liittyvät vaatimukset huo-
mioon ottaen arviolautakunnan sijoittaminen
Elin-
tarviketurvallisuusviraston yhteyteen on
asian valmistelussa arvioitu parhaaksi vaihtoeh-
doksi, sillä virastossa on eläinlääkintään liitty-
vää asiantuntemusta ja lautakunnan käyttöön so-
veltuvat yleiset tukipalvelut.

Elin-
tarviketurvallisuusvirasto valvoo muiden
tehtävien ohella eläinlääkäreitä eläinlääkä-
rinammatin harjoittamisesta annetun lain perus-
teella. Päätyessään selvityksissään siihen, että
hoitovirhe on tapahtunut, voi Elin-
tarviketurval-
lisuusvirasto ammatinharjoittamislain perusteel-
la antaa eläinlääkärille huomautuksen tai varoi-
tuksen taikka rajoittaa hänen ammatinharjoitta-
misoikeuttaan tai poistaa sen kokonaan määrä-
ajaksi tai toistaiseksi. Hallituksen esityksessä ar-
violautakunnan lausuntojen antaminen ja amma-
tinharjoittamislain mukainen valvonta on pidet-
ty erillään toisistaan. Eläinlääkintävahinkojen
arviolautakunnan lausunto on oikeudelliselta
luonteeltaan suositus, eikä asianosaisilla ole vel-
vollisuutta sen noudattamiseen, vaan asia voi-

daan saattaa käsiteltäväksi myös yleisessä tuo-
mioistuimessa.

Arviolautakunnan monijäsenisyys ja eri
eläinlääkinnän sektoreiden edustus turvaavat
parhaiten sen, että eläinlääkintätyön virheitä
koskevassa arvioinnissa otetaan huomioon sekä
tieteelliset näkökulmat että käytännön eläinlää-
kintätyöhön liittyvät realiteetit, kuten eläinten
hoitotoimenpiteiden suorittamisolosuhteista
johtuvat rajoitteet. Vaikka vakavat ja toistuvat
virheet eläinten hoitotyössä ovat usein peruste-
ryhtyä myös eläinlääkäriammatin harjoittami-
sesta annetussa laissa tarkoitettuihin turvaamis-
tai kurinpitotoimenpiteisiin, lähtökohta kuiten-
kin on, että eläinlääkärin työssä tapahtuu väistä-
mättä myös inhimillisiä virheitä. Eläinlääkärin
pienikin virhearvio voi synnyttää joissakin ta-
pauksissa vahingonkorvausvaatimuksen, mistä
syystä hoitovirhettä koskevan lausunnon pyytä-
miseen arviolautakunnalta liittyy usein taloudel-
linen motiivi. Edellä mainittuun viitaten valio-
kunta pitää perusteltuna, että ensisijaisesti va-
hingonkorvausvastuun määrittelyyn kytkeytyvä
arviointitoiminta tehdään edelleen erillään eläin-
ten terveyden ja kansanterveyden turvaamiseen
tähtäävästä elintarviketurvallisuusviraston suo-
rittamasta eläinlääkäriammatin harjoittamisen
valvonnasta.

Valiokunta korostaa, että esitys tähtää nimen-
omaisesti eläinlääkintävahinkojen arviointitoi-
minnan puolueettomuuden ja riippumattomuus-
den turvaamiseen. Valiokunta pitää tärkeänä,
että arviolautakunnan toimintaa seurataan ja ar-
vioidaan riippumattomuuden varmistamiseksi.
Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä
syistä ja saamansa selvityksen perusteella valio-
kunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksen-
mukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen
hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalous-
valiokunta ehdottaa,

*että lakiehdotus hyväksytään muutta-
mattomana.*

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jari Leppä /kesk	Anne Kalmari /kesk
vpj.	Lauri Heikkilä /ps	Timo V. Korhonen /kesk
jäs.	Thomas Blomqvist /r	Jari Myllykoski /vas
	Markku Eestilä /kok	Janne Sankelo /kok
	Satu Haapanen /vihr	Arto Satonen /kok
	Lasse Hautala /kesk	Katja Taimela /sd
	Reijo Hongisto /ps	vjäs. Raimo Piirainen /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Jaakko Autio.